

O'zbekiston adabiyoti va san'ati

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САЊАТИ Haftalik gazeta • 1956-yil 4-yanvardan chiqa boshlagan • e-mail: uzas@b2c.uz • 2011-yil, 4-mart • № 10 (4097)

Аёллар меҳридан бошланар баҳор

ҲАР БИР НИҲОЛ ҚУЁШГА ИНТИЛАДИ

Мамлакатимизда истиқлолнинг илк йиллариданоқ оналар саломатлиги ва соғлом авлод тарбиясига бутун жамият олдида турган устувор вазифа сифатида эътибор бериб келинмоқда. Мустақил Ватанимизнинг биринчи ордени "Соғлом авлод учун" дея аталгани, "Соғлом авлод учун", Ўзбекистон Болалар спортни ривожлантириш жамғармаларининг ташкил этилиши баркамол авлод тарбиясининг давлат сиёсати даражасига кўтарилганидан далолат. Бу ўринда ёшларнинг спортга бўлган қизиқишини рағбатлантириш, улар орасида соғлом рақобат муҳитини янада кенгайтириш, истеъдодли ёшларни саралаб олиб, уларни катта спорт оламига тайёрлаш учун уч босқичли "Умид ниҳоллари", "Баркамол авлод" ва "Универсиада" спорт ўйинларининг ташкил этилиши жаҳон тажрибасида янгилик бўлганини таъкидлаш жоиз. Утган йиллар давомида мактабларнинг жисмоний тарбия ва спорт таълими базиси тамомилан янгиланди. Барча вилоятлар ва чет туманларда ҳам болалар спорт объектлари қуриб фойдаланишга топширилмоқда. Мазкур даргоҳларда чиниққан ёшлар нафақат мамлакатимиз, балки Осиё ва жаҳон спорт

мусобақаларида ҳам юксак натижаларга эришмоқда. Президентимиз Ислам Каримов раислигида Ўзбекистон болалар спортни ривожлантириш жамғармаси хомийлик кенгашининг ўтган ҳафта Оқсаройда бўлиб ўтган навбатдаги йиғилишида бу борада амалга оширилган ишлар таҳлил этилиб, галдаги вазифалар белгилаб берилди.

Муносабат

ди. Йиғилишда қайд қилинганидек, энг муҳим вазифа фарзандларимизнинг спортга бўлган қизиқиши ва интилишини, меҳрини айна болалик даврларидан бошлаб шакллантиришдан иборат. Бунинг учун болаларимизни боғча ва мактаб ёшидан спорт оламига жалб этиш талаб этилади. Фақат шу йўналишда иш олиб борилган тақдирдагина ҳар бир отананинг энг азгу орауси бўлмиш соғлом фарзанд эъстириши, аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини кенг қарор топтиришга эришиш мумкин.

Давоми иккинчи саҳифада.

Баҳор, аёл, она Ватан бир-бирига нақадар уйғун бўлган тушунчалардир. Баҳорнинг илк кунни юртимизда Ўзбекистон халқ шоираси Зулфия таваллуд топган сана сифатида кенг нишонланади. Ушбу шеърят айёми хотин-қизлар, оналаримиз байрамга улашиб кетади.

"БАХТИМ ШУЛ — ЎЗБЕКНИНГ ЗУЛФИЯСИМАН"

Зулфия донишманд, истеъдодли ва фидойи ўзбек аёли тимсоли сифатида истиқлол даврида қадр топди. 1999 йилда Юртбошимиз фармони билан Зулфия номидаги давлат мукофоти таъсис этилди. Мазкур фармондан мақсад билимли, ташаббускор қизларимизнинг иқтидорларини юзага чиқариш, изланиш ва интилишларини қўллаб-қувватлаш, рағбатлантиришдан иборат эди. Ушбу эзгу ниёт ўз самарасини бермоқда.

Шоиранинг миллий адабиётимиз ва маданиятимиз ривожига қўшган улкан ҳиссаси, бетакрор ижодий мероси ва ибратли ижтимоий фаолиятининг ёш авлодни Ватанга муҳаббат ва садоқат, миллий ва умуминсоний қадриятлар руҳида тарбиялашдаги аҳамияти инобатга олиб, 2008 йили Тошкент шаҳрида Ўзбекистон халқ шоираси Зулфия ҳайкали ўрнатилди. Зулфия ҳайкали қад ростлаган гўзал хиёбон ёшларимизнинг сеvimли қадамжосига айланади.

1 март кунни эрта тонгдан бу хиёбонда "Баҳор валси", устоз Ҳамид Олимжон ва Зулфиянинг баҳор ва муҳаббатни тараннум этувчи шеърларига басталанган ашулалар янгради.

Салқин сахарларда, бодом гулида, Бинафша лабида, ерларда баҳор. Қушларнинг парвози, елларнинг нозин, Баҳмал водийларда, қирларда баҳор...

Зулфия таваллуди муносабати билан бу ерга шоирлар, адиблар, адабиётшунос олимлар, маданият ва санъат намояндлари, жамоатчилик вакиллари, талабашариф, изланиш ва интилишларини қўллаб-қувватлаш, рағбатлантиришдан иборат эди. Ушбу эзгу ниёт ўз самарасини бермоқда.

Таниқли шоирлар Сирожиддин Саййид, Ойдин Ҳожиёва, Махмуд Тоир, шоиранинг қизи Хулқар Олимжонова, Зулфия мукофоти соҳибаси Дилафрўз Усмонова истиқлол йилларида маънавий қадриятларимизни тиклаш, Зулфия ижодини ўрганиш ва тарғиб этиш борасида кенг қўламли ишлар амалга оширилётгани ҳақида сўзладилар. Шоира Зулфияга бағишланган шеърлар ўқилди.

Тадбир иштирокчилари Зулфия ҳайкали пойига гуллар қўйишди.

20

"ВАТАН УЧУН ЯШАЙЛИК" ТАНЛОВИГА

Янги тонг отишини интиқ бўлиб кутадиган инсон, албатта, ўзига ишонган, муродмақсади аниқ, оиласи, фарзандлари, турмушидан кўнгли тўқ, боши устидаги тиниқ осмонга, оёғи остидаги тупроққа, туғилиб ўсган юртига меҳри-муҳаббати баланд инсондир. У қилаётган ишидан, одамларга фойдаси тегаётганидан ўзини бахтли сезади. Бу замондошларимизга хос туйғу. Бу йилгит ёшига тўлаётган мустақил Ўзбекистон фуқаросининг кечинмалари. Оллоҳ шундай кунларга етказганига шукроналик эса, миллатимизга, халқимизга муносиб фазилатдир. Президентимиз 1992 йили Олий Кенгаш Х сессияси минобаридан ишонч билан шундай деган эди: "Бугунги кунда Ўзбекистон келажagini яратётган серғайрат ёшларимизни бошимизга кўтаришимиз лозим. Ватан учун жонини жабборга бериб ишлайдиган фидойий кишиларсиз Ўзбекистон келажagini тасаввур этиб бўлмайди. Улар деҳқонлар орасида ҳам, ишчилар орасида ҳам, зиёлилар орасида ҳам жуда кўп ўрайдилар. Бундай инсонлар бақирриқ-чақирриқ, қуруқ даъватлар билан эмас, балки ҳақиқий бунёдкорлик билан машғул. Ўзбекистон учун, бугунги ва келажак авлод учун энг катта бойлик — элнинг тинчлиги ва осойишталиги. Бирорта ҳам фуқаронинг бурнини қонатмасдан янги ҳаёт қураёмиз. Иншоолло, тинчлик, аҳиллик ва мурося йўли билан ўз мақсадимизга эришамиз". Истиқлолнинг дастлабки йилларидаёқ ишонч билан айтилган бу тилаклар айна ба-

ВАТАН РУҲИ

Танлаган йўлимиз босқичма-босқич, Ичдил ислоҳотлар жадали бизда. Янги ғоялардан қолар ўчмас из, Ҳикматга айланар тарихимизда.

Матонат кўрсатган азамат халқим, Жаҳон аҳли кўзи бизга ҳавасда. Янги жамиятнинг, янги авлоди, Янги турмуш қураар янги нафасда.

Обод уйлар, обод қишлоқ, шаҳарлар, Ўзга тароватда гўзал заминим. Ўзгариб шуурда онгу тафаккур, Ўзгарди ҳаётнинг маъно маънуни.

Қийинчилик, синов тоблади элни, Мардона бардошдан тоблади Ватан. Истиқлолни асраш энг улуг туйғу, Танлаган йўлимиз мангуликка тан.

Инсон ўз умри мангулик олдида ялт этган

бир шуъла эканини англагани сари "Ҳаётга келиб нима қилдим, шу ота мерос заминга тушган изларимдан бошқа унда нима қолдирияман", дея ўйласа, ҳали қилиши керак бўлган ишлари жуда кўп эканига иқдор бўлади. Киндик қонимиз тўкилган она тупроқ, меҳру муҳаббатимиз билан эъзозланаётган ота маконимиз, захматқаш халқимиз менинг ҳаётимга қандай кириб келди, мен уларга қандай муносабат билдирдим, улар мени қандай авайлаб-асради, эъзозлади, тарбиялади — эвазига мен нима бердим. Шу жамиятда қомил инсон бўлишга уринишим, кўпроқ нарсаларни билишга интилишим, билганим сайин эса мен ҳали мутлақо ҳеч нарсани билолмаганимни англашим юртим ва халким олдида қарзларим кўп эканини ўқтираверди...

Озод ва эркин ҳаёт нафаси, умидбахш ва ойдин тонларимиз Ўзбекистонимизни буюк келажак сари бошламоқда. Инсон пайдо бўлибдики, одамлар ҳамма нарсадан ҳам кўра тенгликка, адолатга кўпроқ интиладилар. Шу тенглик принциплари, миллий мустақиллик, миллий адолат принциплари бузилишини истамайдилар. Шундай экан, юртимиз мустақиллиги ва қонуларимиз билан қафолатланган демократия принциплари одамлар учун муносиб турмуш шароитларини яратиб, буюк давлат барпо этиш, дунё ҳамжамиятида муносиб ўрин эгаллашда ҳал қилувчи омил бўлиб келмоқда. Бизнинг умумий мақсадимиз — ҳудудимизда яшайдиган барча халқларнинг қайси миллатга, қайси дин ва эътиқодга мансуб эканлигидан қатъий назар уларнинг бирлиги ва жипслигини сақлаб қолиш, тинчлик ва дўстликни биргаликда ҳимоя қилишдан иборатдир.

Давоми иккинчи саҳифада.

Ёш авлодни миллий ва умуминсоний қадриятлар руҳида тарбиялаш борасида амалга ошириб келинаётган ишлар ўз самарасини бермоқда. Юксак эътибор ва имкониятдан баҳраманд бўлаётган ёшлар ўз истеъдодларини намоён этмоқда.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси ҳузурида "Ижод" жамоат фондиди ташкил этиш тўғрисидаги қарорда ёш ижодкорлар-

Ёзувчилар уюшмасида

ИЛК КИТОБЛАР

га ғамхўрлик юзасидан ҳам мураббий вазибалар белгиланган эди. Шунга кўра, "Adib pashriyoti"да "Ижод" жамоат фонди хомийлигида ёш ижодкорлар Азизбек Анварнинг "Янги кунлар", Мафтуна Норматованинг "Шукрона" шеърлар тўплами, Гузало Матёкубованинг "Меҳр риштаси" ҳикоялар тўплами, Жамшид Матёкубованинг "Бир сўз сири" бадий-

публицистик мақолалар, Зулхумор Мирзаеванинг "Денгизу уммон оша" адабий-танқидий мақолалар тўпламлари "Биринчи китобим" рукнида нашр этилди ва барча таълим муассасаларига тарқатилди. Ёзувчилар уюшмасида ёш ижодкорларнинг мазкур илк китоблари тақдироти бўлиб ўтди. Тадбирни уюшма раисининг биринчи ўринбосари Си-

ТАҚДИМОТ

тимсоли йирик планда гавдаланади. Филмдаги лавҳалар икки аёл Бахтиниса (Зулхумор Мўминова) ва Лола (Севара Зуннунова)нинг оналик қисматини ифода этишга қаратилган. Қаҳрамонларнинг ҳар иккиси ҳам ўқитувчи. Оила, мактабдаги фаолияти ҳамда нуқтлари бир-бирига ўхшаш. Лекин улар ўртасидаги ягона фарқ — Бахтиниса тез кунларда яна оналик бахтига мушарраф бўла-

АЁЛ ҚАЛБИ

ди. Бироқ қариндошлик никоҳи туфайли уч фарзанди туғма ногирон бўлгани учун туртинчисини дунёга келтиришни истамайди. Лола эса ўн йилдан буён тирноққа зор. Воқеалар ривожидида икки аёлнинг бир-бирига ўхшаш тақдир сўқмоқлари тасодифан бир жойда туташади. Режиссёр бу ўринда асарнинг бадий қимматини таъсири очигина ҳаракат қилган. Умуман, филм Мирмаксуд Охуннов ижодининг бошқа намуналаридан фарқ қилади. "Тўққиз ой" филмида режиссёрнинг характер яратишдаги изланишлари яққол сезилади. Филмда Зулхумор Мўминова, Зухриддин Режаметов, Меҳриддин Раҳматов, Гулчехра Иброҳимбекова ва Махфуза Бобо-

БИЛДИРИШ

Шу йил 9 март, чоршанба кунни соат 15⁰⁰ да Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасида халқаро алоқалар ва бадий таржима кенгашининг йиллик ҳисобот йиғилиши бўлади. Тадбирга барча қизиққанлар тақлиф этилади. Манзил: «Ўзбекистон» кўчаси, 16-А уй, 6-қават.

Учрашув

ЭНГ ЯХШИ ҚЎШИҚЛАР ОНАЛАР ҲАҚИДА

Суҳбатдошимиз — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, таниқли эстрада хонандаси Сардор РАҲИМХОН.

5

